

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агеева І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

UDC: 378.14+81'24+81'27

FUTURE TOURISM INDUSTRY PROFESSIONALS' CROSS-CULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE DEVELOPMENT AT FOREIGN LANGUAGE TUTORIALS**Maryna Shepel, Viktoriya Tretiak,
Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa**

Nowadays one of the main requirements for modern specialists is a foreign language proficiency. «The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment» emphasizes that the main aim of a foreign language teaching is mastering the language as a way of intercultural communication, skills development of using a foreign language as a tool in the cultures and civilizations dialogue in the modern world. The communicative competence background contains communicative skills, which are formed on the basis of speech knowledge and skills, sociocultural and sociolinguistic knowledge, skills [7]. This issue is urgent for future tourism industry specialists as their professional activity is connected with travelling, meeting different people, individuals and groups assistance. Thus, future tourism industry professionals' cross-cultural communicative competence development is of great importance.

The aim of the thesis is to distinguish the role of cross-cultural communicative competence development in future tourism industry specialists becoming.

The Glossary of the European Training Foundation regards competence is «as the ability to do something well, effectively in accordance with the employment requirements, as the ability to perform special job functions» [2, p. 63].

Cross-cultural competence can be distinguished as a part of sociocultural competence. It includes knowledge of history, geography, economy, state system, traditions; factual knowledge about the country, people, mentality, socio-political system, basic geographical, demographic, political data, information about prominent figures, cultural achievements, life, traditions, etc. [1, p. 377 -378], [5, p.312].

Cross-cultural competence is an educational competence while both foreign language and foreign culture learning, whereby the object of reality in the intercultural competence formation is the process of communication between different cultures representatives [6, p. 304].

Cross-cultural communicative competence is defined as a person's ability to communicate fully with other cultures, provided by the presence or acquisition of general cultural knowledge, skills and abilities of practical communication, compliance with universal rules and behavioural norms that form international courtesy, psychological readiness to perceive and accept culturological environment [3, c 287 - 288].

The cross-cultural communicative competence can be considered formed if a future specialist is able to overcome linguistic and cultural stereotypes, tolerant of

other cultures, aware of the Ukrainian mentality peculiarities for successful communication with other cultures, is proficient in a foreign language at a sufficient level for effective communication, is able to develop strategies, overcoming communication barriers [4, p. 75].

We define cross-cultural communicative competence as not only a foreign language proficiency but also general cultural knowledge, etiquette norms, general information of a particular country.

While developing cross-cultural communicative competence at non-linguistic universities we should bear in mind that students do not study ethnolinguistics where they are given information about the country whose language is learnt. So it is necessary to pay special attention to the students of non-linguistic universities with this language aspect. When choosing the methodology of teaching the foreign (English) language aimed at cross-cultural communicative competence development, the communicative approach have been chosen. Cross-cultural communicative competence development is implemented through such methods as: reading comprehension, business and role-playing games, case method, project method, brainstorming, vocabulary replenishment, «microphone».

Reading comprehension includes working with professional texts. It plays a crucial role in the cross-cultural communicative competence development. In this work process pre-reading activities, while-reading activities and post-reading activities are used. We also apply such a technique as skimming. The students look through the text and try to understand general information. In order to develop literacy, we set our students the task of making different types of questions to the texts, making dialogues on the texts, express their viewpoints on the texts.

During the development of future tourism industry specialists' cross-cultural communicative competence, we conduct business and role-playing games at our tutorials. The aim of these games is modelling students' future professional activities, playing situations connected with business speech etiquette, behaviour and communicative culture.

The case method involves a comprehensive analysis of specific situations, their discussion and the students' acquaintance with different approaches to solving problems. The students are given a problem that they should solve, taking into account speech etiquette rules, knowledge of sociocultural characteristics of a city/ a country.

The project method is aimed to teach the students to look for necessary information. Students make PowerPoint presentations on topics according to their specialty. For example, information about a country, its cuisine, traditions, transport, online guided tours planning.

Brainstorming helps to form thematically oriented questions that students can ask each other or in the process of group work.

The vocabulary replenishment method is necessary to acquaint students with other countries' cultural characteristics. This method is carried out in the process of working with texts (new vocabulary introduction), doing lexical and grammatical tasks.

The «microphone» method promotes the students' speaking skills development. The students make short speeches on the topic according to their curricula.

Since the COVID-19 pandemic has made its adjustments to the educational process of training institutions at all levels, some of the tutorials are conducted online through video conferencing platforms. We apply the Zoom platform. We use Moodle and Messengers to place materials for groups. Before classes particular materials (texts, presentations, links to audio and video) are downloaded. During online classes, texts for work and tasks for them are displayed on the screen, and the students are able to work with them directly from the monitor screen / gadget. In the online learning process the students' ability to introduce their presentation on a specific topic is important. Everything happens the same way as in the class-room. In role-playing and business games, students work in pairs or small groups. So, communicative skills can be developed both offline and online.

Thus, we consider that abovementioned methods will promote future tourism industry professional's cross-cultural communicative competence development.

Applying different educational platforms for creating tests and different exercises is an issue for our future research.

References:

1. Гаврилова О. В. Формування соціокультурної компетенції студентів нефілологічного профілю [Електронний ресурс] / О. В. Гаврилова // Молодий вчений. - 2017. - № 1. - С. 376-379. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_1_92
2. Глоссарий терминов рынка труда, разработки стандартов, образовательных программ и учебных планов. Европейский фонд образования, 1997. – 145 с.
3. Задунайська Ю. В. Міжкультурна комунікативна компетенція здобувачів вищої освіти: особливості формування в процесі викладання іноземної мови [Електронний ресурс] / Ю. В. Задунайська, С. П. Кость // Молодий вчений. - 2019. - № 3(2). - С. 286-289. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_3\(2\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_3(2)_21)
4. Зеліковська О. О. Інтерпретація комунікативної поведінки як засіб формування міжкультурної комунікативної компетенції [Електронний ресурс] / О. О. Зеліковська, О. І. Степаненко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна. - 2015. - Вип. 59. - С. 74-76. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_59_27
5. Тарнауз О. І. Розвиток соціокультурної компетентності [Електронний ресурс] / О. І. Тарнауз // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. - 2016. - Вип. 46. - С. 310-314. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2016_46_80

6. Ясногурська Л. Формування міжкультурної комунікативної компетенції студентів при вивченні іноземної мови [Електронний ресурс]/ Л. Ясногурська // Інноватика у вихованні. - 2019. - Вип. 9. - С. 302-307. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2019_9_37

7. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors . Language Policy Programme - Council of Europe, 2018 - 235 p. Available online: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors-2018/1680787989>

УДК 640.4:005.511

ВАЖЛИВІСТЬ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ» ДЛЯ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

Л.В. Іванченкова, В.Ю. Складар,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Важливість викладання навчальної дисципліни «Бізнес планування в сфері гостинності» полягає у формуванні студентів загальних і фахових компетентностей для успішного складання бізнес-планів та процесу ведення бізнесу у готельно-ресторанному господарстві, що передбачає набуття студентами теоретичних знань та формування практичних навичок з питань планування діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах господарювання. Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні заняття, самостійну та індивідуальну роботу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Бізнес планування в сфері гостинності» є:

- формування необхідної сукупності теоретичних і практичних знань з питань сутності бізнес-планування,
- викладення методологічних і організаційних основ планування,
- визначення методичних принципів функціонального планування – планування виробництва, асортименту, збуту, маркетингової діяльності, кінцевих результатів виробничо-господарчої діяльності підприємства сфери гостинності,
- ресурсного забезпечення, обґрунтування необхідності оновлення продукції, організаційно-технічного розвитку підприємства, визначення відповідних методів.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти відповідно повинні знати:

- теоретичні засади, сутність, принципи та особливості бізнес-планування в сфері гостинності, його значення в сучасних умовах розвитку економіки України;

173	ВИВЧЕННЯ ОСНОВ ПРОЕКТУВАННЯ МЕХАТРОННИХ СИСТЕМ ТА РОБОТОТЕХНІЧНИХ КОМПЛЕКСІВ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ ІНЖЕНЕРНОГО ПРОФІЛЮ І.М. Купчук, Д.А. Ковальчук, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця	387
174	ВПЛИВ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ НА ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ І.В. Томашук, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця	390
175	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ М.Д. Потапов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Ж.Ф. Дорошенко, Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса	393
176	ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОЇ ПОБУДОВИ КУРСУ ФІЗИКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ОНАХТ М.В. Швець, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	394
177	ПРОЄКТУВАННЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ В ПОСТКАРАНТИННИХ УМОВАХ Ю.О. Козонова, Л.М. Тележенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	396
178	МОДЕЛЬ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ ПРОФІЛЮ ФАХІВЦЯ В ОНАХТ Т.І. Нікітчина Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	398
179	ОСОБЛИВОСТІ ДИСЦИПЛІНИ «СТАНДАРТИЗАЦІЯ, ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ У ВИРОБНИЦТВІ ТА ПЕРЕРОБЦІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА» Д.М. Скрипніченко, О.А. Кручек, І.О. Климентьєва, С.К. Скрипніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	400
180	СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ С.М. Соц, А.П. Левицький, А.П. Лапінська, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	402
181	FUTURE TOURISM INDUSTRY PROFESSIONALS' CROSS-CULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE DEVELOPMENT AT FOREIGN LANGUAGE TUTORIALS Maryna Shepel, Viktoriya Tretiak, Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa	404
182	ВАЖЛИВІСТЬ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ В СФЕРІ ГОСТИННОСТІ» ДЛЯ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА» Л.В. Іванченкова, В.Ю. Скляр, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	407
183	СТАТИСТИЧНІ ПРИЙОМИ В ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ О.П. Антонюк, Т.М. Ступницька, Х.О. Баранюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	409

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ІІІ-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ